

متن پرسش

سلام: با توجه به اینکه انسان ولو در سوء اختیار هایش هم مصالحی هرچند در واقع به ضررش باشد در نظر می‌گیرد. مثلاً فردی را برای رسیدن به ثروتی به قتل می‌رساند ولی بالاخره آن ثروت نفعی به همراه دارد و چنین است که می‌بینیم بسیار کمند افرادی که بدون دلیل مثلاً خود را کور کنند یا هرچه ثروت دارد به آتش کشد و... و در خودکشی نیز می‌بینیم که فرد آن را پلی برای عبور از وضع نامطلوب به مطلوب می‌داند پس اشکال در صغراست نه کبری. حال سخن از عین ثابت و سوء اختیارش که می‌شود چه دلیلی دارد که فرد انتخاب کند عقب مانده ذهنی باشد نه تیزهوش و سایر مشکلاتی که واقعا از خود آن افراد هم بپرسیم مطلوبشان نیست از طرفی اگر پای انتخاب در میان بیاید اینکه نیمی زن بودن را انتخاب کنند و نیمی مرد جای تردیدست و نیز در منحنی هوش می‌بینیم که درصد پایینی عقب مانده اند به همان نسبت تیزهوش و اکثریت متوسطند و این مسئله و مسئله جنسیت و بسیاری از مسائل دیگر مبتنی بر قانون احتمالات است و جایی برای انتخاب دیده نمی‌شود و مسئله دیگر در مورد انتخاب والدین اینست که این انتخاب ازلا صورت گرفت یا بتدریج صورت می‌گیرد اگر ازلیست مکانیسم این انتخابها را تشریح فرمایید چگونه در یک انتخاب ازلی چنان انتخابهای دقیقی صورت پذیرفت که در عالم خارج امکان تحقق آن بدون آنکه قانون احتمالات خدشه ای ببیند باشد و اگر تدریجی است مثلاً در عصر آدم که یک پدر و مادر بودند حق آن دو را عرضه کرد به تمام عین های ثابت از بین آنها مثلاً ۱۰ نفر قبول کردند به همین ترتیب در هر عصری مدام والدین را به عین های ثابت باقی مانده عرضه می‌کند و تعدادی آن هم دقیق بر پایه احتمالات می‌پذیرند. باز سوال است که اگر هزار عین ثابت به پدر مادری ابراز تمایل کردند اینجا حق به چه نحوی انتخابها را سامان می‌دهد آیا دراین مورد انتخاب با اوست آیا بهتر نیست بگوییم کلا انتخاب با اوست و بحث اختیار داشتن عین ثابت صحیح نیست.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: اگر انتخاب اولیه را نفی کنیم، بحث حجتِ بندگان در مقابل خداوند پیش می‌آید که با مبنایی‌ترین مبانی که توحید است، نمی‌خواند و ابن عربی در این‌جاست که بحث «اعیان ثابت» را به میان می‌آورد. از طرفی مگر مردم در همین دنیا به هر دلیلی در شغف انتخابی قرار نمی‌گیرند که در نسبت با شرایطی که با آن روبه‌رو می‌شوند؛ مطلوب نیست ولی برای خودشان مطلوب است؟ موفق باشید

